

اثر تاریخ کاشت و تداخل علف‌های هرز بر برخی صفات مورفولوژیک، عملکرد و اجزای عملکرد ارقام لوبیا قرمز (*Phaseolus vulgaris*) در استان زنجان

ملیحه قنبری مطلق، مهدی راستگو، مجید پوریوسف، مینا ابراهیمی

دانشگاه زنجان

Email: maliheqanbari@yahoo.com

به منظور ارزیابی اثرات تاریخ کاشت و تداخل علف‌های هرز بر برخی صفات مورفولوژیک، عملکرد و اجزای عملکرد لوبیا در شرایط آبی استان زنجان آزمایشی به صورت فاکتوریل اسپلیت پلات در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار در سال ۱۳۸۸ اجرا شد. فاکتورهای آزمایش شامل تاریخ کاشت (۳۰ اردیبهشت و ۱۳ خرداد) و رقم (صیاد، درخشان، گلی) به صورت فاکتوریل بعنوان کرت اصلی و تداخل علف‌های هرز (کنترل و عدم کنترل) به عنوان کرت فرعی بودند. به منظور بررسی روند رشد ساقه و برگ طی فصل رشد لوبیا نمونه برداری تصادفی هر دو هفته یکبار انجام شد. نتایج این آزمایش و نمودارهای برازش داده شده نشان داد بیشترین وزن خشک برگ در واحد سطح زمین در رقم درخشان، تاریخ کاشت دوم و در شرایط عاری از علف هرز حاصل شد. در تاریخ کاشت ۳۰ اردیبهشت رقم گلی و در تاریخ کاشت ۱۳ خرداد، رقم درخشان، وزن خشک برگ بیشتری را در شرایط عاری از علف هرز نشان دادند. بنابراین برتری به لحاظ وزن خشک برگ با تاریخ کاشت ۱۳ خرداد بود. بیشترین وزن خشک ساقه نیز در رقم گلی در شرایط عاری از علف هرز و در تاریخ ۳۰ خرداد به دست آمد. بر اساس نتایج حاصل از تجزیه واریانس، اثر تاریخ کاشت بر ارتفاع، عملکرد دانه و عملکرد بیولوژیک در سطح احتمال ۵٪ و اثر رقم بر ارتفاع بوته، طول غلاف و عرض غلاف در سطح احتمال ۱٪ و طول و عرض بذر در سطح احتمال ۵٪ معنی دار شدند. اثر تداخل علف هرز نیز بر ارتفاع بوته، وزن غلاف، عملکرد دانه و عملکرد بیولوژیک ارقام مختلف لوبیا معنی دار شد.

Effect of Sowing Date and Weed Interference on Some Morphological Characteristics, Yield and Yield Components of Common Bean (*Phaseolus vulgaris*) in Zanjan Province

M. Ghanbari Motlagh, M. Rastgoo, M. Poryousef, M. Ebrahimi

Agronomy department, Zanjan University

To evaluate the effects of sowing date and weed interference on some morphological characteristics, yield and yield components of common bean under irrigation conditions in Zanjan a field experiment was conducted during 2009 based on split plot factorial in randomized complete block design, with three replications. Experimental factors, including planting date (30 May and 13 June), cultivar (Sayyad, Derakhshan, Goli) and weed interference (weed free and weed infested). In order to study common bean stem and leaf growth during the growing season randomized sampling was done every 2 weeks. Based on the results and fitted curves, The highest leaf dry weight per unit surface was observed in Derakhshan cultivar and second planting date in weed free plots. In May 30 planting date Goli cultivar and in June 13 planting date, Derakhshan cultivar, showed highest leaf dry weight in weed free plots. Thus the highest leaf dry weight was obtained in planting date June 13. The highest stem dry weight obtained in weed free plots of Goli cultivar in planting date 30 June. According to the results of analysis of variance effects of planting date on plant height, grain yield and biological yield at 5% probability level and effects of cultivar on plant height, pod length and pod width at 1% probability level and seed length and width at 5% level was significant. Also weed interference had significant effect on plant height, pod weight, grain yield and biological yield of common bean cultivars..